

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki



WIADOMOŚCI
INFORMACJA NIE
TYLKO DLA TURYSTÓW
STR. 2-3



ZBLIŻENIA
ZAKOCHANI
W PATAGONII
STR. 5



SPORT
MISJA ROSJA
Z MICHNIEWICZEM
STR. 9



Pokrzepieni solidarnością

WYDARZENIE: Znamy wyniki Kwesty Trzech Króli w regionalnych oddziałach Caritasu działających na naszym terenie. Czeski Cieszyn, Jabłonków i Bogumin osiągnęły lepsze wyniki niż w ostatniej zbiórce przed pandemią (2020 rok), Trzyniec ma wynik nieco niższy. Do końca kwietnia można jeszcze wesprzeć kwestę on-line. Także w całym kraju zapowiada się rekordowy wynik.

Danuta Chlup

Największy wzrost odnotował Caritas w Jabłonkowie. W porównaniu z rokiem 2020, kiedy odbyła się ostatnia kwesta przed pandemią koronawirusa, zebrał o jedną piątą funduszy więcej. Dyrektorka organizacji Lucyna Szotkowska wymienia kilka prawdopodobnych powodów. – W zeszłym roku świętowaliśmy dwudziestolecie Caritasu i w związku z tym byliśmy bardziej aktywni, także w Internecie. Dzięki temu staliśmy się widoczni, ludzie dowiedzieli się więcej o naszej działalności. Dalsza sprawa to ta, że w zeszłym roku nie było normalnej kwesty, kolędnicy nie mogli odwiedzać ludzi w domach, dlatego w tym roku wyczekiwali kolędników, cieszyli się, że będą mogli ich przyjąć. Oczywiście zdarza się, że niektórzy zatrzymują przed nimi drzwi, ale to są bardzo rzadkie przypadki. W tym roku widzę wręcz nadzwyczajne zainteresowanie – po skończeniu kwesty dzwoniłi ludzie, do których kolędnicy z różnych powodów nie dotarli i pytali, jak mogą przekazać pieniądze.

Jabłonkowski Caritas nie może narzekać na brak wolontariuszy, choć część tych, którzy przez wiele lat się udzielali, po zeszłorocznej przerwie już zrezygnowali. Ale – jak przekonuje Szotkowska – ich miejsca chętnie zajęli nowi kolędnicy. Dzięki temu wolontariusze pokrywają niemal cały podległy jabłonkowskiemu Caritasowi region. Bardzo zadowolona z wyników jest także Monika Klimkowa, dyrektorka Caritasu w Czeskim Cieszynie.

– Początkowo były pewne obawy, jak kolędnicy zostaną przyjęci po dwuletniej przerwie, że ludzie nie będą chcieli otwierać, będą wystraszeni. Nasi pracownicy jednak, którzy także kolędowali na ulicach, wracali pokrzepieni solidarnością



• Kolędnicy w Gródku. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

i serdecznym przyjęciem ze strony mieszkańców. Reakcje ludzi w 95 procentach były pozytywne – relacjonuje Klimkowa. – Także nowością, jaką było 70 skarbonek stacjonarnych – w urzędach gmin, bibliotekach, sklepach – przyczyniła się do dobrego wyniku. Dziękuję za zaangażowanie przede wszystkim parafiom oraz urzędom gmin. W następnych latach będziemy się starali pozyskać nowych wolontariuszy w tych miejscowościach, gdzie chodzi po kolędzie mało grup, nawiązując współpracę m.in. z wiejskimi szkołami.

W skali ogólnokrajowej rozpieczętowano do tej pory 96 proc. skarbonek. W najbliższych dniach mają zostać otwarte pozostałe.

– Od pierwszej edycji Kwesty Trzech Króli dochody sukcesywnie rosną. Wszystko wskazuje na to, że również w tym roku padnie rekord. I to pomimo tego, że były pewne trudności w związku z pandemią.

Kolędników było trochę mniej, ale ich mniejszą liczbę zrekompensowały skarbonki stacjonarne oraz on-line formy wsparcia – mówi Jan Oulík, rzecznik Caritasu RC.

Kto chciałby jeszcze wesprzeć Kwestę Trzech Króli, może do 30 kwietnia przekazać dar on-line. Szczegóły można znaleźć na stronie internetowej www.trikralovasbirka.cz. Jest możliwość przelania pieniędzy wprost na rachunek konkretnego regionalnego Caritasu.

Dochody z Kwesty Trzech Króli są wykorzystywane na remonty domów seniora i innych placówek opieki prowadzonych przez Caritas, zakup samochodów dla pracowników opieki środowiskowej, wyposażenie w wypożyczalni sprzętów medycznych i rehabilitacyjnych, i tym podobnie. Regionalne organizacje Caritasu otrzymują 65 proc. dochodów, pozostała część jest przeznaczona na projek-

Wyniki Kwesty Trzech Króli w regionie

(w koronach)

	2022	2020
Bogumin	504 207	502 737
Czeski Cieszyn	1 206 382	1 204 441
Jabłonków	1 252 683	1 050 000
Trzyniec	805 004	912 543

W tabelce podane są tylko wyniki zbiórki do skarbonek, bez datków on-line

ty ogólnopństwowe i diecezjalne, 5 proc. stanowią koszty organizacji zbiórki.

W niedzielę w Polsce i wielu miejscach na całym świecie zagrała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. Pieniądze do puszek można było wrzucić między innymi w Cieszynie.

Jak poinformowali wczoraj przedstawiciele Fundacji WOŚP, tegoroczna kwota deklarowana 30. finału WOŚP to 136 282 325 zł. – Jest o prawie 9 milionów większa od kwoty deklarowanej 29. finału WOŚP – podkreślili przedstawiciele Fundacji. Ostateczny wynik zostanie ogłoszony 30 marca. O największej orkiestrze świata piszemy na stronie 4.

ZDANIEM... Danuta Chlup



danuta.chlup@glos.live

Przed domem hetmana morawsko-śląskiego Ivo Vondráka ktoś postawił szubienicę z napisem „Vlastizdráček” („Zdrajca ojczyzny”). Hetman przyznaje, że dostaje także inne pogrózki. Podejrzewa platformę „Zdravé forum” („Zdrowe Forum”), sprzeciwiającą się obostrzeniom związanym z koronawirusem. Jej przedstawiciele uznali to za bezpodstawne oskarżenie i pogrozili Vondrákowi prawnikami.

W poniedziałek rano, kiedy pisałam ten komentarz, sprawa cały czas nabierała rozpędu. Bez względu na to, jak się skończy, czy winowajcy zostaną wykryci i ukarani, zwróciłam uwagę na jedną rzecz – mianowicie reakcję Vondráka na przykry sytuację, w jakiej znalazł się on i jego rodzina.

– Sprawa jest nieprzyjemna, lecz traktuję ją bardziej jako niesmaczną lub nieodpowiednią formę protestu niż rzeczywistą groźbę. Ale, oczywiście, nie lekceważę tego – czytamy jego wypowiedź na portalu Novinky.cz.

Słowa hetmana świadczące o tym, że tak naprawdę nie czuje się zagrożony, właściwie nie dziwią – żyjemy w konkretnym czasie i miejscu, gdzie ludzie nie mordują się nawzajem z powodu takich spraw, jak poglądy na temat obostrzeń. Z drugiej strony – historia starsza i całkiem nowa wielokrotnie pokazały, że w różnych krajach i regionach spokojnie żyli obok siebie ludzie o różnych poglądach, różnych narodowości i wiarze. Do momentu, nim ktoś zapalił lont i wybuchła bomba nienawiści. Wtedy to, co wydawało się całkowicie nieprawdopodobne, stało się okrutną prawdą – sąsiad zaczął mordować sąsiada. Na Wołyniu, w byłej Jugosławii, w Syrii... Przykłady można mnożyć.

Przesadzam? Nie można porównywać antagonizmów narodowościowych czy religijnych do sporów dotyczących walki z pandemią? Oczywiście, że można, ponieważ zdarzyły się one już przerodzić w konflikt natury ideologicznej. Dlatego, jak uważam, ważną jest także kolejna część wypowiedzi Vondráka, w której przekonuje, że do podobnych ataków dochodzi z powodu złego systemu, który nie dostrzega powagi podobnych ekscesów. – A to umacnia tych, którzy robią takie rzeczy, w przekonaniu, że mogą to robić bezkarnie. Mam wrażenie, że państwo nie reaguje dostatecznie surowo – powiedział hetman.

Zgadzam się z tymi słowami. Osobiście nie uważam stawiania komuś (obojętnie komu i w imię czego) szubienicy przed domem za niesmaczny żart, ale za czyn, który powinien podlegać surowej karze. ▲

CYTAT NA DZIŚ



Alena Schillerowa, była minister finansów (ANO), w odpowiedzi na zarzut, że ministerstwo zapłaciło 1,93 mln koron profesjonalnemu kamerzyście i fotografowi za jej fotografie publikowane przeważnie na Instagramie

Przyznaję jedną rzecz – był tam szereg moich zdjęć, które miały raczej osobisty charakter. Jestem po prostu taka, że kiedy coś robię, to na 150 procent. Przyznaję, że czasem z tym przesadzę

W OBIEKTYWIE...

• Przed tygodniem, o czym informowaliśmy szeroko na łamach „Głosu”, na Zaolziu gościł Jan Dzedziczak, pełnomocnik rządu RP do spraw Polonii i Polaków za granicą. Można powiedzieć, że było to mocne uderzenie – w przenośni i dosłownie. Wystarczy bowiem spojrzeć na zdjęcie, jakie Dzedziczak opublikował na swoim profilu na Facebooku. Widzimy go za perkusją w Klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie. – Podczas wizyty w siedzibie Zarządu Głównego PZKO „Fasalówka” nie mogłem ominąć kultowego miejsca spotkań zaolziańskiej młodzieży „Dziupla”. Pokusiłem się nawet, by zagrać kilka taktów na perkusji i napić Kofoli – napisał. (wot) Fot. ARC



DZIŚ...

1

lutego 2022

Imieniny obchodzą: Brygida, Sewer, Emil
Wschód słońca: 7.13
Zachód słońca: 16.25
Do końca roku: 333 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Gumy do Żucia
Przysłowie: „Chmury w lutym ku północy, to są ciepła prorocy”

JUTRO...

2

lutego 2022

Imieniny obchodzą: Maria, Miłostawa, Kornel
Wschód słońca: 7.11
Zachód słońca: 16.27
Do końca roku: 332 dni
(Nie)typowe święta: Matki Boskiej Gromnicznej, Dzień Świątaka, Dzień Należnika
Przysłowie: „Gdy w Gromnicie pięknie wszędzie, tedy dobra wiosna będzie”

POJUTRZE...

3

lutego 2022

Imieniny obchodzą: Telimena, Błażej, Oskar
Wschód słońca: 7.10
Zachód słońca: 16.29
Do końca roku: 331 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Ciasta Marchewkowego
Przysłowie: „Deszcz na świętego Błażeja, słaba wiosna nadzieja”

POGODA

wtorek

dzień: 0 do 1°C
noc: 0 do -3°C
wiatr: 2-5 m/s

środa

dzień: 1 do 2°C
noc: 1 do 0°C
wiatr: 4-7 m/s

czwartek

dzień: 0 do 3°C
noc: 0 do -1°C
wiatr: 2-5 m/s

Informacja nie tylko dla turystów

Centrum Informacji Turystycznej w Czeskim Cieszynie po kilku latach przerwy znów działa w budynku przy ul. Główniej 1a tuż obok czesko-polskiej granicy. Odnowiony punkt ma służyć także mieszkańcom.

Łukasz Klimaniec

Chciałoby się powiedzieć: gdzie indziej, jak nie tutaj? Blisko mostu Przyjaźni, który nie dzieli, ale łączy oba miasta: Cieszyn i Czeski Cieszyn – zaznaczyła Gabriela Hřebačková, burmistrz Czeskiego Cieszyna. Przypomniała, że mieszkańcy dobrze pamiętają, że właśnie w tym budynku, w którym niegdyś urzędowali celnicy, turyści mogli wcześniej zasięgnąć informacji. Ale nie tylko oni, bo i mieszkańcy Czeskiego Cieszyna zaglądali tu, by dowiedzieć się czegoś na temat wydarzeń kulturalnych w mieście.

Wiceburmistrz Vít Slováček przypomniał perypetie związane ze zmianą



• Punkt informacji turystycznej znów działa w budynku przy ul. Główniej. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

właścicielskimi i starania miasta, by przejąć obiekt. Po tym, jak dzięki zabiegom Václava Laštůvki, dyrektora czeskiej strony Euroregionu Śląsk Cieszyński, możliwe było wynajęcie od celników kilku pomieszczeń i przeniesienie siedziby Euroregionu z Trzyńca do Czeskiego Cieszyna, swoje

miejsce pod tym adresem znalazło także Centrum Informacji Turystycznej. Ale nie na długo, bo po trzech latach jednostka musiała zostać przeniesiona na ul. Stefańskie. Dopiero gdy budynek celników trafił w ręce województwa morawsko-śląskiego, Czeski Cieszyn mógł

Godziny otwarcia

Centrum Informacji Turystycznej w Czeskim Cieszynie przy ul. Główniej jest czynne od poniedziałku do piątku od 8.00 do 17.00, a w soboty od 8.00 do 12.00.

otrzymać go w ramach darowizny.

– Teraz ten budynek stanowi już nasz majątek, dlatego mogliśmy przeznaczyć pieniądze na remont i przygotowanie miejsca dla informacji turystycznej – podkreślił.

Lokal został efektywnie odnowiony i przystosowany do potrzeb turystów oraz miesz-

kańców. Powstała przestrzeń do organizowania wystaw i podobnych wydarzeń kulturalnych (aktualnie można oglądać wystawę plakatów artystów z Czech, Polski, Słowacji i Węgier – przyp. red.), jest nowe oświetlenie, pracownicy mają swoje biura. W budynku mieszczą się

także Wydział Kultury i Szkolnictwa Urzędu Miejskiego w Czeskim Cieszynie oraz siedziba czeskiego oddziału Euroregionu Śląsk Cieszyński. Bogdan Kasperek, dyrektor Biura w Stowarzyszeniu Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” – Euroregion Śląsk Cieszyński zauważył, że kolejnym wyzwaniem będzie wypracowanie przystępnej dla turysty formy działalności wszystkich trzech punktów informacji turystycznej położonych w niewielkiej odległości od siebie – punktu w Czeskim Cieszynie, na Zamku Cieszyn (a docelowo w miejscu dawnej strażnicy przy moście Przyjaźni) oraz na cieszyńskim Rynku, prowadzonym przez Euroregion Śląsk Cieszyński.

– Najważniejsze, by turysta w każdym z tych miejsc był dobrze zaopatrzony. Jego nie interesuje, kto prowadzi dany punkt i po której stronie mostu on się znajduje. Turysta po prostu chce dostać dobrą informację – podkreślił Kasperek. ▲

Pierwsze świadectwa



• Pierwszoklasiści z Czeskiego Cieszyna z pierwszymi świadectwami. Fot. DANUTA CHLUP

Uczniowie szkół podstawowych i średnich w RC otrzymali w poniedziałek świadectwa półroczne. Dla pierwszoklasiści to były pierwsze świadectwa w życiu. Barbara Rytko, nauczycielka klasy 1a w Szkole Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie, wręczyła je 17 uczniom, gratulując swoim podopiecznym dobrych wyników.

– Dzieci mają na świadectwach same jedynki. Oceniane są poszczególne przedmioty, a te, które uczyszczą na religię, mają jeszcze dodatkową ocenę. W klasie jest 19 dzieci, dwoje jest obecnie na kwa-

rantannie, dlatego świadectwa otrzymają później – powiedziała naszej gazecie nauczycielka. Dyrektor szkoły Marek Grycz doprecyzował, że świadectwa odebrali uczniowie wszystkich klas prócz 7b, która jest objęta kwarantanną. – Pomimo wiadomych problemów udało nam się utrzymać normalne życie w szkole. Parę razy nam się zdarzyło, że jedna, najwyższej dwie klasy, były na kwarantannie. Nauczanie odbywa się normalnie, kwarantanny obecnie nie są długie, sprowadzają się do 2-3 dni nauki on-line – podsumował pierwsze półrocze roku szkolnego. (dc)

W SKRÓCIE...

Jest nowa kładka

W Jaworzynie, na zbiegu granic Polski, Czech i Słowacji, dokończono budowę kładki pieszo-rowerowej nad głębokim jarem. Dzięki niej można będzie bez trudu dostać się z polskiej strony na słowacką i odwrotnie. O wspólną inwestycję Istebnej i Czernego



Fot. Facebook/Lucja Michałek

mówi wójt Istebnej Lucja Michałek. – Bardzo się cieszę, że inwestycja związana z budową kładki na Trójstoku została zrealizowana jeszcze końcem grudnia 2021 roku. Długo czekaliśmy wszyscy na ten moment, aby można było przejść wygodnie, a przede wszystkim bezpiecznie ze strony polskiej na słowacką. Zapraszam wszystkich serdecznie w to piękne, atrakcyjne miejsce. ●●●

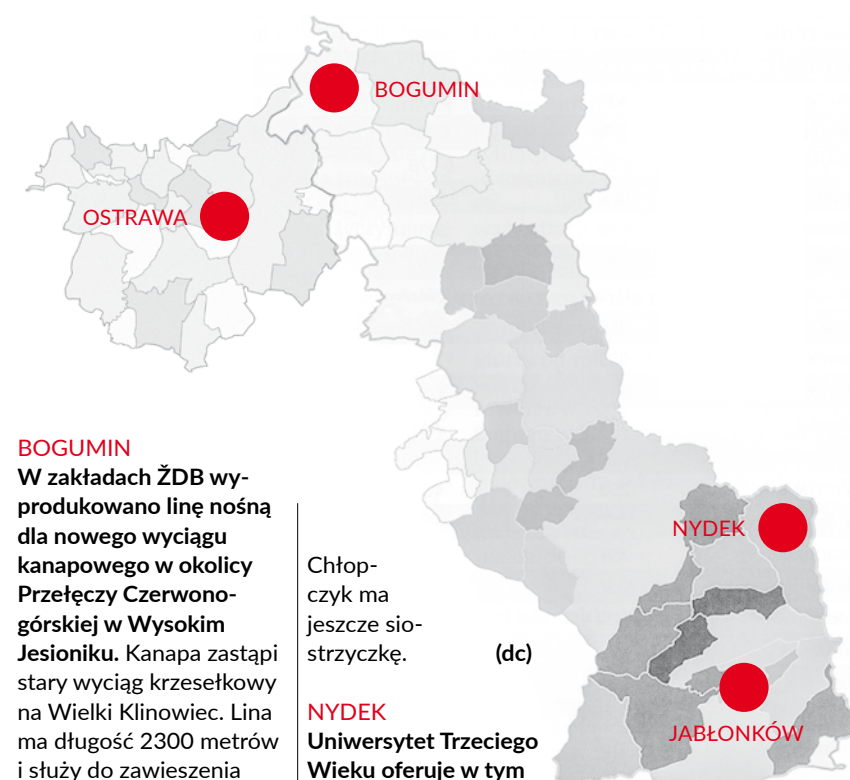
Stara kładka, ze względu na zły stan techniczny, została rozebrana w 2016 roku. Oficjalne otwarcie nowego przejścia nad jarem, z którego będą mogli oczywiście korzystać także turyści przybywający na Trójstok z Czech, odbędzie się wiosną. Inwestycja pochłonęła 65 tys. euro. Istebna pokryła 65 proc., co odpowiada wartości części inwestycji leżącej po stronie polskiej. (dc)

Wolontariusze poszukiwani

Organizatorzy 24. Przeglądu Filmowego „Kino na Granicy” szukają wolontariuszy do tegorocznej edycji festiwalu, którą zaplanowano od 29 kwietnia do 3 maja w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. Pomoc wolontariuszy potrzebna jest w przygotowaniu i realizacji wydarzeń festiwalowych. Zajmują się oni opieką nad gośćmi, oprawą plastyczną, wydaniem akredytacji i udzielaniem informacji w biurze festiwalowym, obsługa seansów w obiektach kinowych, promocją i pomocą w klubie

festiwalowym. Szczegółowe zasady zostaną zawarte w porozumieniu oraz omówione podczas spotkania organizacyjnego przed rozpoczęciem przeglądu. Organizatorzy zapewniają obiad oraz pakiet startowy, czyli pełną akredytację i gadzety festiwalowe. Zakwaterowanie każdy pokrywa we własnym zakresie, ale 40 wolontariuszy, którzy zgłoszą się jako pierwsi, może liczyć na pomoc w rezerwacji noclegu w akademiku. Szczegóły na stronie www.kinonagranicy.pl. (klm)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE



BOGUMÍN
W zakładach ZDB wyprodukowano linę nośną dla nowego wyciągu kanapowego w okolicy Przetęczy Czerwonogórskiej w Wysokim Jesioniku. Kanapa zastąpi stary wyciąg krzeselkowy na Wielkim Klinowcu. Lina ma długość 2300 metrów i służy do zawieszenia kanap. Waży 16 ton i ma średnicę 44 mm. Wartość zamówienia przekroczyła 1,5 mln koron. Pracownicy bogumińskiego zakładu wyprodukowali w przeszłości już kilka lin dla europejskich ośrodków narciarskich. (dc)

JABLUNKÓW
Burmistrz Jiří Hamrozi powitał w ubiegłym tygodniu w ratuszu pierwszego urodzonego w tym roku obywatela miasta. Viktor Cieslar przyszedł na świat 5 stycznia. Do wspólnego zdjęcia z władzami miasta zapozował na rękach matki Kláry, w towarzystwie ojca Libora. (dc)

Chłopczyk ma jeszcze siostrzyczkę. (dc)

NYDEK
Uniwersytet Trzeciego Wieku oferuje w tym roku seniorom atrakcyjne i różnorodne zajęcia. W programie są nie tylko wykłady – podróżnicze, na temat zdrowego odżywiania, o osobistościach regionu i literaturze, ale także imprezy kulturalne oraz nietypowe projekty. Uczestnicy obejrzą musical w Teatrze J. Myrona w Ostrawie oraz program poświęcony operetkom, wezmą udział w czytaniu scenicznym, wyjazdach edukacyjnych, jak również we wspólnym projekcie z uczniami szkoły podstawowej. (dc)

OSTRAWA
Morawsko-śląska „Technotrasa” weszała

w skład Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Kulturowego (ERIH), który zalicza się do Szlaków Kulturowych Rady Europy. W nowym roku „Technotrasa” została ponadto poszerzona o cztery nowe przystanki. Należą do nich: niedawno otwarte Muzeum Ciężarówek Tatra w Koprzywnicy, kopalnia łupka w Zalużnem, Centrum Tradycyjnych Technologii w Przyborze oraz fabryka samochodów Hyundai w Noszowicach. Samochód z koreańskiej fabryki będzie zresztą promował szlak edukacyjny. (dc)

1,6

mln koron zamierza przeznaczyć w tym roku Huta Trzyńska na nowe inwestycje. Do największych należy budowa nowej linii produkcyjnej, która zwiększy moc przerobową oraz jakość prętów stalowych. Jej wartość wynosi 715 mln koron. Huta ma także w planie instalację elektrowni fotowoltaicznych. Modernizacja linii w walcowni szyn wartości 170 mln koron doprowadzi do znaczącej oszczędności energii. Podobny cel ma także planowana modernizacja oświetlenia hal produkcyjnych. (dc)

Wiatr wywracał drzewa i zrywał druty

Szalejąca w weekend wicher wymagała interwencji strażaków, służb technicznych, ale też energetyków. W województwie morawsko-śląskim kilka tysięcy odbiorców energii elektrycznej zostało w niedzielę odciętych od sieci. – Najdłuższą przerwę w dostawie trwała w Jesionikach. Po południu, kiedy wiatr nabrał na sile także w powiecie karwińskim oraz w Beskidach, zostały pozbawione prądu także gospodarstwa domowe w tych okolicach. Konkretnie były to miejscowości Orłowa, Dzieńmorowice i Dąbrowa oraz podgórskie wioski wchodzące w skład miasta Trzyńca – powiedział „Głosowi” rzecznik ČEZ Vladislav Sobol.

Strażacy – zawodowi i ochotnicy – zanotowali w niedzielę w województwie morawsko-śląskim ok. 100 interwencji związanych z silnym wiatrem. Najczęściej chodziło o usuwanie wyrwanych drzew i masywnych gałęzi oraz mocowanie obłożonych blach z dachów. Najwięcej interwencji

było w powiatach bruntalskim i opawskim.

– Na dom jednorodzinny w Ostrawie-Antonosowicach przewróciła się 50-letnia jodła, na szczęście nie uszkodziła muru ani dachu – poinformował rzecznik Wojewódzkiej Straży Pożarnej Petr Kúdela. Strażacy, aby dostać się do drzewa z platformą, musieli wyciąć kilka metrów siatki w ogrodzeniu domu. Po obcięciu gałęzi piłą spaliniową udało im się ostrożnie, za pomocą lin, zsunąć pierń na ziemię. (dc)



• W Ostrawie-Antosowicach na piętrowy dom przewróciła się jodła. Fot. ARC

Orkiestra wielkich serc

30. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy dowiódł, że mimo wielu trudności – kolejnych podwyżek, rosnących kosztów życia, galopującej inflacji oraz niesprzyjającej pogody w dzień finału WOŚP – Polacy mają wielkie serca. Deklarowana kwota tegorocznej zbiórki to 136 282 325 zł!

Łukasz Klimaniec

Od samego początku, od 1993 roku, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (WOŚP) organizowany jest w styczniu. W niedzielę największa w Polsce akcja o charytatywnym charakterze została zorganizowana po raz 30. I kolejny raz dowiodła, że Polacy mają wielkie serca – silny wiatr, niska temperatura, deszcz ze śniegiem nie były w stanie powstrzymać tych, którzy chcieli włączyć się w niesienie pomocy. A trzeba przyznać, że tegoroczne warunki atmosferyczne były wyjątkowo niekorzystne – z tego powodu wiele sztabów musiało odwołać swoje wydarzenia lub zrealizować je w innej formie. Przykładem jest Sztab WOŚP w Katowicach, który był zmuszony przerwać zorganizowany u siebie koncert. Szczęśliwie, wydarzenie było kontynuowane w Internecie.

Ten finał miał jednak więcej wizażu, niż poprzednie. Pandemia stanowiąca przeszkodę już w zeszłym roku, ale nowe warianty koronawirusa i kolejne obostrzenia z nimi związane powodowały, że co roku Fundacja WOŚP musiała mierzyć się z nowymi wyzwaniami, by całość przebiegła w bezpiecznych i jak najbardziej komfortowych warunkach dla biorących udział w wydarzeniu.

Tradycyjnie z „Orkiestrą” zagrał Cieszyn. Od niedzielnego przedpołudnia nad Olzą trwały wydarzenia związane z 30. Finałem WOŚP. Mimo niesprzyjającej pogody na cieszyńskim Ryнку zjawili się całkiem sporo osób, by oglądać m.in. widowiskowe występy mażorettek „Cieszyńskie Gwiazdeczki”.

Chętni mogli z bliska zajrzeć do zaparkowanych na płycie Ryнку wozów strażackich, skosztować wojskowej grochówki lub spędzić czas na zabawie w sali Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”, gdzie na najmłodszych czekały kreatywne zajęcia oraz pokazy ratownictwa medycznego. Można było też wziąć udział w akcji krwi dawstwa. Przede wszystkim jednak można było wesprzeć WOŚP wrzucając datki do puszek kwestujących w różnych rejonach miasta wolontariuszy. Wśród nich m.in. starosta cieszyński Mieczysław Szczurek, który z puszką WOŚP kwestował na Ryнку. W centrum miasta kwestowała też Iga Bieszczanin ze swoją córką Ewą.

– Ludzie chętnie wrzucają. Widać, że sporo osób wyszło z domów mimo, że pogoda jest średnia – mówiła. – Byliśmy na ul. Menniczej, Głębokiej, Wzgórzu Zamkowym. Nie jest wielu spacerowiczów, ale widać, że ludzie specjalnie przyszli, by wziąć udział w tej akcji. I to jest fajne i budujące – zaznaczyła wolontariuszka WOŚP.

Wydarzenia związane z finałem WOŚP w Cieszynie trwały do wieczora – na ustawionej na Ryнку scenie były koncerty, a finałem było „Światelko do nieba” w wykonaniu Teatru Ognia.

Jak poinformował wczoraj cieszyński sztab WOŚP, wolontariusze kwestujący nad Olzą zebrali 132 423,78 zł. – Nasza eSkarbonka zebrała 10 170 zł. To razem 142 593,78 zł. Ale to nie koniec, bo przed



• Mieszkańcy Cieszyna nie zawiedli i chętnie wrzucali datki do puszek.



• Na cieszyńskim Ryнку sporo się działo. Można było oglądać m.in. widowiskowe występy mażorettek „Cieszyńskie Gwiazdeczki”. Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMANIEC

nami jeszcze aukcje na Allegro – zaznaczają przedstawiciele cieszyńskiego sztabu WOŚP.

Na koncie eSkarbonki założonej przez sztab WOŚP w Pradze w poniedziałek popołudniu figurowało 11 482 zł.

Deklarowana kwota 30. Finału WOŚP to 136 282 325 zł. Za pieniądze zebrane podczas tegorocznej akcji zostanie kupiony sprzęt potrzebny do diagnozo-

wania i leczenia pacjentów okulistycznych, m.in. oftalmoskopy do badania dna oka, lampy szczelinowe do diagnostyki przedniego odcinka oka, tonometry do pomiaru ciśnienia śródgałkowego, synoptofory do pomiaru kąta zeza, czy urządzenia OCT do bezinwazyjnej diagnostyki chorób siatkówki. Jednym z kluczowych zakupów ma być angiograf dwupłaszczyznowy, który pozwala na leczenia siatkówczaka –

najczęstszego nowotworu złośliwego gałki ocznej u dzieci.

Celem 30. Finału WOŚP jest również uruchomienie pierwszego w Polsce centrum symulacji operacji okulistycznych, dzięki któremu specjaliści zajmujący się dziećmi będą mogli uczyć się odpowiednich ruchów i technik chirurgii wewnątrzgałkowej, co przełoży się na poprawę jakości wykonywanych operacji.

Zakochani w Patagonii

Podobno ludzie dzielą się na tych, którzy czytają książki podróżnicze i marzą o wyprawach oraz na tych, którzy zamykają te książki i ruszają w podróż. Renata i Henryk Bilanowie z Hawierzowa przed dwoma laty, w lutym 2020 roku, zrealizowali swoje wielkie marzenie o podróży do Patagonii.



• Renata i Henryk Bilanowie w trakcie spotkania „zabrali” słuchaczy w podróż do Chile i Argentyny. FOT. ŁUKASZ KLIMANIEC

Łukasz Klimaniec

W czwartkowe popołudnie 27 stycznia w kawiarni „Avion” w Czeskim Cieszynie powrócili wspomnieniami do tamtej wyprawy przy okazji spotkania „Zakochani w Patagonii”, zorganizowanego przez Bibliotekę Miejską w Czeskim Cieszynie w ramach cyklu „Podróże bliskie i dalekie”. Nie tylko przybliżyli egzotyczną krajówkę, ale i przypomnieli czas sprzed pandemii, gdy podróżowanie nie było obarczone koniecznością testowania się czy innymi utrudnieniami spowodowanymi przez COVID-19.

– Dlaczego Patagonia? Mogę powiedzieć tylko: bo jeszcze tam nas nie było – uśmiechała się Renata Bilan. – Zawsze ta część świata bardzo mnie interesowała i chciałam tam pojechać. Kiedy więc nadarzyła się okazja, złapałm ją i zaczęliśmy planować tę wyprawę – wyznała.

Dla podróżników z Hawierzowa była to pierwsza samodzielna eskapada – lecieli tylko we dwoje, bez dzieci, bez znajomych, bez przewodnika, a nawet bez znajomości języka hiszpańskiego. – Mielismy nadzieję, że jakoś uda nam się z naszym angielskim porozumieć – przyznała znana dziennikarka.

Hawierzów i miejscowość Puerto Natales w Chile, dokąd poleciała Bilanowie, dzieli ok. 13,3 tys. km. Jednak podróż zajęła im cztery dni, w trakcie których pokonali ponad 17 tys. km.

Droga była poniekąd okrutna, bo na początku „zwiedzaliśmy” lotniska. Na niektórych przestoje trwały nawet ponad 20 godzin, dlatego nieraz korzystaliśmy z noclegu, a czasem czekając na kolejny lot udało się nam zwiedzić kawałek miasta i coś zobaczyć – przyznała Renata Bilan.

Pokazując zdjęcia, filmy, a przede wszystkim dzieląc się wspomnieniami z wyprawy do Patagonii, małżeństwo zabrało licznie zebranych w „Avionie” słuchaczy swego rodzaju niezwykłą, trwającą ponad godzinę podróż do Chile i Argentyny – między innymi do wspomnianego Puerto Natales, parku Torres del Paine, w rejon lodowca Grey, Parku Narodowego Los Glaciares z zachwycającym lodowcem Perito Moreno czy roztańczonych w rytmie tanga Buenos

Aires. Można było usłyszeć o doświadczeniach z chińskiej biurokracji, a także trasie, specyfice i zasadach trekkingu w Patagonii.

– Chcąc udać się w trekking w parku trzeba wcześniej zarezerwować miejsca w znajdujących się tam kempingach. Bez tego nie wolno wejść do parku. To poniekąd sposób na kontrolowanie ruchu turystycznego w tym rejonie – opowiadała podróżniczka.

Na kolejnych slajdach uczestnicy spotkania zobaczyli m.in. wiatrochrony dla namiotów, pomysły wkomponowane w leśną scenografię platformy campingowe, zniszczone przez pożary roślinność patagońskiego parku, napotkane podczas drogi strusie oraz lamy, a przede wszystkim majestatyczne lodowce i wciągający krajo-

braz – Patagonii położonej w granicach administracyjnych Chile oraz tej po argentyńskiej stronie. Słuchacze dowiedzieli się także, dlaczego podróżnikom nie udało się zobaczyć na własne oczy pingwinów – zaufanie do nawigacji satelitarnej podczas jazdy wynajętym samochodem i wybór teoretycznie krótszej drogi okazały się nienajlepszym rozwiązaniem. Ale kto wie, może Bilanom będzie jeszcze dane odwiedzić Patagonię i zobaczyć te ptaki? Taką nadzieję można wiązać z owocami calafate, które podróżnicy pokazali na jednym ze zdjęć.

– Legenda mówi, że ten, kto zje owoc calafate, powróci jeszcze w te miejsca. My spróbowaliśmy tylko dżemu, więc może jeszcze uda nam się kiedyś tam pojechać? – uśmiechała się Renata Bilan.

Koronka zachwyca w Dubaju

Największa koronka świata, jaką wykonały koronczarki z Koniakowa, robi furorę podczas Wystawy Światowej Expo 2020 Dubaj w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Ogromna serweta o średnicy 5,32 metra, wpisana do Księgi Rekordów Guinnessa, jest ozdobą Pawilonu Polskiego, w której od 27 stycznia do 3 lutego prezentuje się województwo śląskie.

– To niesamowite, ale naprawdę koronka rządzi – przyznaje Lucyna Ligocka-Kohut, prezes Fundacji Koronki Koniakowskiej, w swojej relacji z Dubaju. – Wszyscy poszukują nas i koronek, zachwyty w pełni. Nawet nie sposób opisać tego uczucia, które mi tutaj towarzyszy, by wyrazić nie tylko zadowolenie, ale tę dumę i prawdziwe szczęście – zaznacza.

Lucyna Ligocka-Kohut dodaje, że cały Pawilon Polski wypełniony jest przeróżnymi wyrobami z Koniakowa – to m.in. serwety, in-

stalacja NeSpoon (Elżbiety Dymnej, artystki ulicznego street artu, która w swoich pracach często wykorzystuje motywy koronki ludowej), jest wspomniania Największa Koniakowska Serweta, są prowadzone warsztaty koronczarskie oraz prezentowana jest kolekcja koronkowych sukien „Flowers of Koniaków” wraz z kolorową kolekcją ETNO zaprojektowanymi przez Beata Bojdo.

Największa koronkowa serweta świata 16 stycznia tego roku oficjalnie pobiła Rekord Polski. Rekordowa koronka ma średnicę 5,24 metra, liczy 21,55 m kw. powierzchni, a po złożeniu waży ponad 5,5 kg. Główną wykonawczynią serwety jest Zuzanna Ptak z Koniakowa, znana i ceniona w Koniakowie koronczarka. Wraz z nią pracowały jej córki – Danuta i Wiesława Juroszek oraz wnuczka Anna Juroszek. A przy obróbce pomagały znajome koronczarki, rodzina, przyjaciółki, uczennice Zuzanny Ptak. Serweta

powstała w ciągu czterech miesięcy. Na jej wykonanie koronczarki zużyły 111 kłębków, co stanowi aż 61 kilometrów nici! Na pomysł wykonania największej koronkowej serwety świata wpadła Lucyna Ligocka-Kohut, która wraz z koniakowskimi twórczyniami na wystawę Expo 2020 Dubaj przygotowała serwety i inne koronczarskie wyroby oraz kolekcję 20 kreacji zdobnicze wnętrza Polskiego Pawilonu.

W ramach prezentacji regionu podczas Expo 2020 Dubaj zaplanowano występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, warsztaty taneczne, pokazy mody z koronki koniakow-



• Wyroby koronczarskie z Koniakowa budzą zachwyty i uznanie w Dubaju. Fot. Centrum Koronki Koniakowskiej

skiej, pokazy heklowania z koronki, degustacje kulinarne śląskich produktów, a także warsztaty i gry dla dzieci.

Według „The National” Pawilon Polski jest jedną z najbardziej spek-

takularnych przestrzeni wystawowych na Expo 2020 Dubaj. Wykonany z ekologicznych materiałów, jest odzwierciedleniem hasła przewodniego wystawy „Kreatywność inspirowana naturą”. (klm)



Michael Morys-Twarowski

Hessowie (Hesowie)

Korzenie wielu osób o nazwisku Hess, mieszkających na Śląsku Cieszyńskim, prowadzą do chłopskiej rodziny żyjącej w XVII wieku w Bobrku koło Cieszyna.

Pierwszym znanym przedstawicielem rodu był Jerzy Hess (zm. 1647/1648), właściciel gruntu, wspomniany w dwóch urbarzach (spisach powinności). Miał co najmniej dziewięcioro dzieci, w tym pięciu synów.

Najstarszy Jan (ur. 1615-1620, zm. 1667-1674) w 1648 roku wykupił ojcowski grunt. Doczekał się licznych potomstwa, bo aż trzydziścioro. Drugi Andrzej (ur. przed 1628) w 1663 roku nabył grunt wójtowski w Bobrku, ale po 1675 roku zbiegł, prawdopodobnie z żoną i młodszymi dziećmi. Na miejscu została córka Jadwiga, której mąż, Jerzy Niemiec, w 1678 roku wykupił pozostawione gospodarstwo. Ucieczki chłopów w tym czasie nie były rzadkością na Śląsku Cieszyńskim – przyczyny były zasadniczo dwie: ekonomiczne, czyli po prostu wyzysk ze strony Komory Cieszyńskiej (tak w przypadku Bobrku) albo szlachty, a także wyznaniowy, bo po 1653 roku skończył się w Księstwie Cieszyńskim okres względnej tolerancji religijnej.

Trzeci z synów Jerzego Hessa, Adam (ur. 1632), mieszkał w Krasnej koło Cieszyna, miał czworo dzieci. Czwarty Jakub (ur. 1637) mógł być tożsamy z Jakubem Hessem, który w 1671 roku mieszkał w Kalemnicach, a trzy lata później w Gumnach.

Piąty Michał (1638-1704) prawdopodobnie całe życie spędził w rodzinnym Bobrku. Miał zapewne czworo dzieci.

Prawdopodobnie potomkami Hessów z Bobrku są Hessowie, mieszkający w XVIII wieku na Brandysiu.

Krewni spod Cieszyna

Z Hessami z Bobrku przypuszczalnie byli spokrewnieni Hessowscy z sąsiednich miejscowości. W połowie XVII wieku osoby o tym nazwisku mieszkaly w Gumnach: w 1665 roku Adam Hess z Gumien, syn Macieja, w 1665 roku posłużył Zofię Musiał. Od końca XVII wieku można śledzić losy Hessów

z Pastwisk (obecnie w granicach Cieszyna).

Rekonstrukcja genealogii kolejnych pokoleń rodu Hessów wiąże się z typowymi problemami. Niewielka pula imion połączona z lapidarnością informacji podawanych w księgach metrykalnych rodzi często pytania o identyfikację kolejnych Janów czy Jerzyc Hessów.

Zniesienie poddaństwa osobistego w 1781 roku i pańszczyzny w 1848 roku przełożyło się na większą mobilność przedstawicieli rodzin chłopskich. Również Hessowie, mieszkający pod Cieszyńskiem i przynależni do miejscowej parafii rzymskokatolickiej św. Marii Magdaleny, przenosili się do mniej lub bardziej odległych miejscowości.

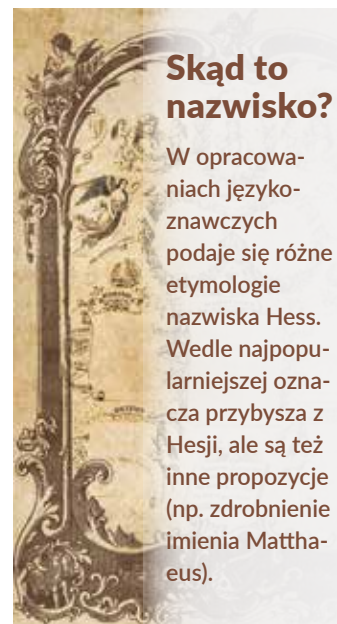
Jeśli chodzi o tereny dzisiejszego Zaolzia, to Andrzej Hess (ur. 1823) z Boguszowic osiedlił się w Rajcu. Jego pierwszą żoną była Zuzanna Bartusz, drugą poślubiona w 1864 roku Joanna Gamrot (Gemrot). Syn Andrzeja, Jan (1861-1927), według spisu powszechnego z 1921 roku mieszkał w Karwinie.

Justyna Hess (zm. 1893), córka chałupnika z Boguszowic, przez pewien czas mieszkała z mężem, Andrzejem Tomankiem, w Sibicy. Ich córka Anna Tomankówna (1867-1955) wyszła za mąż za Jana Guziura, wójta Dąbrowy.

Prawdopodobnie też do podcieszzyńskich wsi prowadzą korzenie księdza Jana Hessa (1867-1927), urodzonego w Końskiej. Był kolejno wikarym w Pietwałdzie i Cierlicku, proboszczem w Jabłonkowie, a od 1907 roku aż do śmierci pracował w Ochabach.

Siedlacy z Międzyrzecza Dolnego

Raczej niespokrewnieni z powyższymi byli Hessowie, mieszkający niemal na drugim końcu Śląska Cieszyńskiego, bo w Międzyrzeczu Dolnym. Odegrali ważną rolę w dziejach lokalnej społeczności. Jan Hess (ur. 1826) był wójtem. Jego syn Andrzej (1856-1915) podobnie jak ojciec pełnił funkcję przełożonego gminy, oprócz tego aktywnie działał w Związku Śląskich Katolików, składał się na



Skąd to nazwisko?

W opracowaniach językoznawczych podaje się różne etymologie nazwiska Hess. Według najpopularniejszej oznacza przybysza z Hesji, ale są też inne propozycje (np. zdrobnienie imienia Mattheus).

Skąd ten ród?

Etymologia nazwiska wskazuje na niemieckie pochodzenie Hessów (Hesów).

Gdzie doczytać?

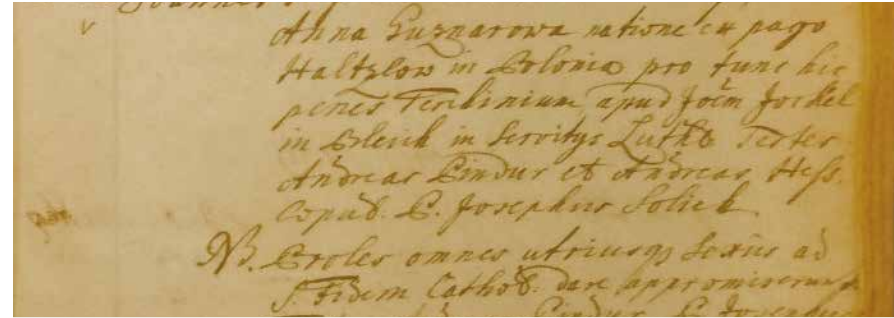
Michael Morys-Twarowski, „Hesowie (Hessowie) z Bobrku koło Cieszyna w XVII wieku albo czy protestantów notowano w najstarszej cieszyńskiej księdze metrykalnej”, (w:) „Silesia – Polonia – Europa. Studia historyczne dedykowane Profesorowi Idziemu Panicowi”, red. Jerzy Sperka, Katowice, Bielsko-Biała 2019.

polskie gimnazjum w Cieszyńsku i zasiadał w wydziale Czytelni Katolickiej w Międzyrzeczu.

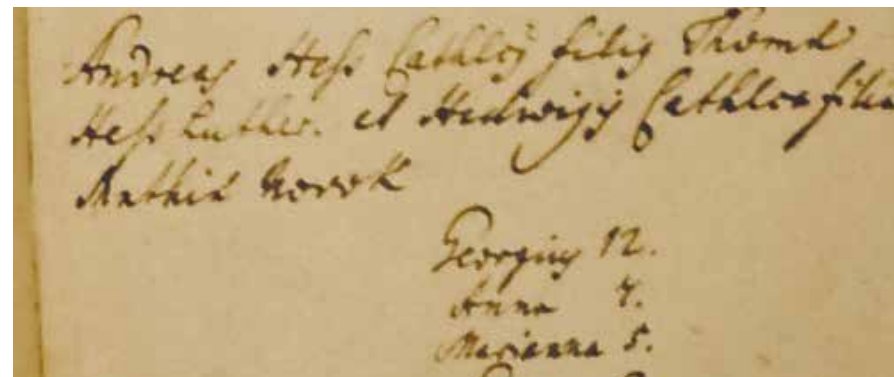
W przypadku międzyrzeczkich Hessów pojawia się co najmniej jeden wątek związany z lewym brzegiem Olzy. Andrzej Hess (1893-1963), syn i imiennik wójta, w okresie międzywojennym był inżynierem w Hajdukach Wielkich (obecnie w granicach Chorzowa). W 1923 roku ożenił się z Zuzanną Branny, urodzoną w Sibicy.

Zbieżność nazwisk

Hess to obecnie 124. nazwisko pod względem popularności w Niemczech. Osoby o tym nazwisku, nawet niespokrewnione, mogły w różnym czasie osiedlać się na Śląsku Cieszyńskim. O ile większość chłopów spod Cieszyna o nazwisku Hess prawdopodobnie ma wspólnego przodka, to znalezienie powiązań między pozostałymi Hessami jest raczej niemożliwe. Rodziny o tym nazwisku mieszkaly m.in. w Bielsku, Jasienicy (w 1669 roku Jerzy Hess, sukiennik z Jasienicy, został przyjęty do prawa miejskiego Cieszyna) i Kamienicy.



• Metryka ślubu Jana Hessa, mieszkającego na Brandysiu, z Anną Guznar z Halcnowa (pobrali się w 1739 roku). Źródło: parafia rzymskokatolicka św. Marii Magdaleny w Cieszyńsku.



• Andrzej Hess z rodziną z Pastwisk w spisie z ok. 1752 roku. Źródło: parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszyńsku.



• Metryki chrztów Andrzeja Hessa i Pawła Hessa, urodzonych w 1823 roku w Boguszowicach. Źródło: parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszyńsku.

Widok wyryty w duszy

Głosy ocalonych zabrzmiły podczas obchodów 77. rocznicy wyzwolenia niemieckiego obozu Auschwitz. – Widok cierpienia nadludzkiej i masowej śmierci, wyryty jest w mojej duszy, jak ten numer wytatuowany na ramieniu – przynata była więźniarką Halina Birenbaum. – W ciągu tych wszystkich długich lat od wyzwolenia z tych plętki na ziemi, nie przestaję opowia-

dać, czego doświadczyłam wtedy, czego byłam ofiarą i naoczny świadek – nie ukrywała Halina Birenbaum.

Jak mówiła urodzona w 1929 r. w Warszawie Birenbaum, przez całe życie nosi w sobie obraz utraconej rodziny oraz „towarzyszy losu – w getcie, na Majdanku, Auschwitz i w obozach w Niemczech.

Oceń, że „w obecnym świecie, pełnym aktualnych palących pro-

blemów, ciężkich konfliktów, nowych śmiertelnych chorób, pandemii, coraz mniej absorbują ludzkość Holocaust”. – Ten ogrom straconych istnień, życia, cierpienia daremnych, zadawanych mąk, śmierci niewinnych. Czas i niewiedza mogą zatrzeć ślady o nich – dodała.

Głównym motywem tegorocznych obchodów był początek głady w Auschwitz wiosną 1942 r. Wówczas to Niemcy rozpoczęli masowe deportacje Żydów do Au-

schwitz, a władze obozowe zdecydowały o utworzeniu dwóch promizycznych komór gazowych w pobliżu obozu Auschwitz II-Birkenau; obok nich najpierw kopano masowe groby, a następnie ciała ofiar zaczęto spalać na wolnym powietrzu.

Dyrektor Muzeum Auschwitz podkreślał z kolei wagę pamięci i jej znaczenie dla przyszłości. – W tym miejscu i w tej chwili trzeba przypomnieć, że hasło „Nigdy więcej”

nie powstało po wojnie – zauważył Piotr Cywiński. Jak podkreślił, ten apel słuchać było już w obozie. – I nie był to krzyk o wieczną pamięć, ale o opamiętanie, swoiste motto dla czasów przyszłych. A czasy są takie, jakie chcieliśmy i zdołaliśmy stworzyć. Nadal w naszej pamięci zbyt mało rodzi się owego moralnego niepokoju, który każe nam podważać naszą zbyt częstą obojętność – ocenił.

Dzieje.pl/PAP



Macierzyństwo z dwóch perspektyw

Sabina Glac od sześciu lat jest lekarzem ginekologiem, od półtora roku matką. Pracuje w szpitalu w Karwinie-Raju oraz w gabinecie ginekologicznym w Czeskim Cieszyńsku.

Jest pani na urlopie wychowawczym z półtorarocznym Maksiem. Ale równocześnie pani pracuje?

– Zawód lekarza ma to do siebie, że trudno zrobić sobie dłuższą przerwę i nie pozostać w tyle. A ginekologia i położnictwo mają w sobie na dodatek dużo z chirurgii, pracujemy rękoma. Praktyczne doświadczenia i nabyte umiejętności są bardzo ważne. Już kiedy Maksio skończył pół roku, zaczęłam pracować raz w tygodniu w gabinecie w Czeskim Cieszyńsku. A gdy skończył dziesięć miesięcy, zaczęłam brać nocne dyżury na porodówce w Karwinie. To, oczywiście, nie byłoby możliwe, bez wsparcia mojej rodziny.

Jaką miała pani ciążę i poród? Pomogło pani lekarskie doświadczenie?

– Ciążę miałam „luksusową”, bez żadnych dolegliwości. Do połowy ciąży normalnie pracowałam, brałam nawet dyżury nocne. Później nie pozwolono mi na nie (śmiech), więc pracowałam tylko w dzień. Byłoby tak aż do urlopu macierzyńskiego, gdyby nie przyszła pierwsza fala COVID-19. Wyszło zalecenie, aby ciężarne ograniczyły kontakt z pacjentami, poszłam więc na zwolnienie lekarskie.

Rodziłam w karwińskiej porodówce, w dobrej mi znanym środowisku. Na początku porodu sama wszystkiego pilnowałam i analizowałam, na przykład KTG (monitorowanie akcji serca płodu). Za bardzo patrzyłam na poród jako lekarza, a nie jako matka, która ma skupić się na urodzeniu dziecka. W pewnym momencie mi tego zakazano i już inaczej przeżywałam poród. Ze względu na rozwój sytuacji konieczne stało się wywołanie porodu za pomocą tabletki. Pamiętam, jak zawsze mówiłam pacjentkom, że wywoływany poród jest jak wybuch wulkanu – skurcze są od razu bardzo częste i intensywne, rodząca nie ma czasu się na nie przygotować. I tak było też w moim przypadku. Przekonałam

się, że miałam rację z tym „wulkanem”. Myślę, że dzięki tym doświadczeniom mogę teraz lepiej wczuć się w położenie matek, które rodzą w ten sposób.

Jakie badania prenatalne są rutynowo przeprowadzane u kobiet w ciąży?

– Kierujemy się zaleceniami Czeskiego Towarzystwa Ginekologiczno-Położniczego dotyczącymi opieki nad ciężarnymi oraz badań, które mają być przeprowadzone w poszczególnych trymestrach ciąży. Pomiedzy 11. a 14. tygodniem ciąży przeprowadza się screening składający się z badań krwi oraz badania USG. Za jego pomocą określa się m.in. ryzyko wad rozwojowych płodu. Kiedy jest wysokie, proponujemy matce dalsze badania, mniej albo bardziej inwazyjne. Z tych inwazyjnych to amniopunkcja, czyli badanie płynu owodniowego lub biopsja kosmówki, czyli pobranie próbek z łożyska.

Ciężarna może odmówić ich wykonania?

– Oczywiście, wszystko zależy od jej decyzji. To jest jej ciąża i jej ciało. Jeżeli jest zdecydowana urodzić dziecko bez względu na to, czy będzie miało jakąkolwiek wadę (np. zespół Downa) i nie bierze pod uwagę możliwości aborcji, wtedy może zrezygnować z dalszych badań. Jest sporo matek, które nie chcą nawet tego screeningu w pierwszym trymestrze, ponieważ bez względu na wyniki chcą donosić ciążę i urodzić dziecko. Myślę jednak, że warto skorzystać z tego badania, bo analizujemy w nim również inne ryzyka, jak preeklampsję (stanu przedzrzucawkowego) oraz zahamowania wzrostu płodu w macicy.

Badania USG są podczas ciąży kilkakrotnie wykonywane?

– Badamy ciężarną w każdym trymestrze ciąży. W 20.-22. tygodniu przeprowadza się duże badanie USG, gdzie sprawdzamy rozwój

i morfologię płodu. Pozwala nam szczegółowo prześledzić anatomię i wykluczyć wrodzone nieprawidłowości, to takie dalsze uzupełnienie badań pierwszego trymestru.

Jak często ciężarna chodzi do ginekologa?

– Jeżeli ciąża ma prawidłowy przebieg, to zazwyczaj raz na cztery tygodnie, natomiast od 37. tygodnia ciąży co tydzień. Rutynowo kontrolujemy ciśnienie krwi, mocz, przyrost masy ciała. Wykonujemy też badanie morfologii krwi, a w drugiej połowie ciąży badanie poziomu glukozy we krwi, aby ustalić, czy kobieta nie ma cukrzycy ciążowej. Tego badania także niektóre kobiety nie chcą wykonywać, ze względu na konieczność wypicia 75 gramów glukozy. Ale trzeba pamiętać, że pilnowanie poziomu cukru we krwi jest bardzo ważne. Jeżeli jest on wysoki, dziecko może być zbyt duże i aby uniknąć urazów okołoporodowych, konieczna jest wtedy cesarka. Noworodki z ciąży powiklanej cukrzycą ciążową trzeba po porodzie więcej śledzić, grozi im hipoglikemia i dalsze komplikacje. A w przyszłości są bardziej narażone na rozwój cukrzycy niż dzieci zdrowych matek. (dc)



• Ginekolog Sabina Glac na porodówce w Karwinie-Raju. Fot. ARC S. Glac

Kwestionariusz

Uczelnia: Wydział Medyczny Uniwersytetu Pałackiego w Ołomuńcu

Specjalizacja: ginekologia i położnictwo

Rok rozpoczęcia praktyki: 2016

Praktyka zawodowa: Bogumiński Szpital Miejski (2016-2017), Szpital z Polikliniką w Karwinie-Raju (od 2017), gabinet ginekologiczny w Orłowej (2017-2020), gabinet ginekologiczny w Czeskim Cieszyńsku (od 2021)

Kontakt: sabrina.g@seznam.cz

GROSZ DO GROSZA



Henryka Bittmar

40 proc. Tyle prognozy. Jak będzie naprawdę, dopiero się okaże. Już teraz jednak utrzymanie domu czy mieszkania to ogromny problem dla milionów ludzi. Nie tylko tych najbardziej ubogich, otrzymujących minimalne wynagrodzenie, seniorów czy osób samotnych, ale także dla całej rzeszy osób średnio zarabiających, które dosłownie z dnia na dzień stanęły przed koniecznością gruntownej przebudowy rodzinnych budżetów. Zaliczki za prąd i gaz dla niemałej części odbiorców podskoczyły zresztą już w roku ubiegłym, kiedy upadłość ogłaszał kolejni dostawcy.

W ubiegłym tygodniu prezydent RC Miloš Zeman podpisał zniewolzoną ustawę, która przewiduje wyższe zasiłki socjalne czy – jak kto woli – dodatki mieszkaniowe dla ludzi, którym podwyżki cen prądu i gazu dały się szczególnie mocno we znaki.

Dla kogo zasiłek mieszkaniowy?

Warto wiedzieć, że zasiłek przysługujący osobom żyjącym samotnie lub rodzinom, które za usługi związane z mieszkaniem (czynsz, energia elektryczna, gaz, woda i odprowadzanie ścieków, wywóz śmieci) muszą zapłacić miesięcznie więcej, niż 30 proc. swoich dochodów (w Pradze – więcej niż 35 proc.). Uwzględnia się dochody netto wszystkich członków gospodarstwa domowego. O zasiłek mogą występować zarówno lokatorzy-najemcy, jak i właściciele mieszkań czy członkowie spółdzielni mieszkaniowych, a także ludzie, których miejscem stałego zamieszkania są np. domki wczasowe. To, czy akuram przysługuje zasiłek mieszkaniowy, można łatwo sprawdzić za pomocą kalkulatora, który na swojej stronie internetowej zamieściło Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych. Do kalkulatora trzeba wprowadzić takie informacje, jak liczba osób w gospodarstwie domowym, charakter mieszkania, kod pocztowy miejscowości, w którym znajduje się dom lub mieszkanie (a trzeba wiedzieć, że w różnych gminach zasiłek może być różny, istotną rolę odgrywa

toż. urzędowe normatywy określające przeciętne koszty mieszkania w przeciętnym gospodarstwie domowym w gminie z określoną liczbą mieszkańców). Trzeba przedstawić sumę kosztów związanych z mieszkaniem i poniesionych w poprzednim kwartale oraz dochody wszystkich członków gospodarstwa domowego. Jeżeli ktoś nie ma dostępu do Internetu, może zwrócić się o pomoc w tej sprawie do najbliższego urzędu pracy lub poszukać rady pod nr tel. 950 180 070.

Kiedy już jesteśmy pewni (lub prawie pewni), że zasiłek mieszkaniowy nam się należy, musimy w biurze urzędu pracy złożyć stosowne podanie (żądost o przyspiek na bydlę). Tam też są do dyspozycji odpowiednie formularze. Prościej jednak pobrać druki ze strony internetowej www.uradprace.cz. Znajdziemy tam także druki wymaganych załączników. O zasiłek mieszkaniowy można też wystąpić, wchodząc na stronę www.energeticky-prispevek.cz. Należy liczyć się

z tym, że od chwili złożenia wniosku do uzyskania odpowiedzi może upłynąć nawet 30 dni. Wypełnienie formularza głównego i załączników na pewno zajmie trochę czasu, nie jest to bynajmniej kwestia paru minut. Można spotkać się zresztą z opiniami, że cała procedura jest zbyt skomplikowana i tak pomyślana, aby zniechęcić do ubiegania się o zasiłek jak najwięcej potencjalnych beneficjentów. Faktycznie, szczególnie formularz na temat dochodów członków gospodarstwa domowego co wrażliwszych może przynieść o zawrót głowy. Ale także wypełnienie innych załączników nie musi być łatwe. Wymagane są m.in. dość szczegółowe informacje o wszystkich domownikach (dowody osobiste, w wypadku dzieci do lat 15 – akty urodzenia). Niezbędna jest zgoda na udostępnienie PESEL-u (rodne číslo) Poczcie Czeskiej, jeżeli osoba ubiegająca się o zasiłek chce otrzymywać pieniądze przekazywane pocztowo. Potrzebne będzie też zaświadczenie potwierdzające osiągnięte dochody oraz dokument o wysokości dochodów wszystkich

członków gospodarstwa domowego (wynagrodzenie, renta, emerytura, dodatki na dzieci, zasiłki wychowawcze itp. – szczegóły poznamy po dokładnym przestudiowaniu formularza), a także dokument potwierdzający tytuł prawny do zajmowanego lokalu (wynajem, własność prywatna lub spółdzielcza). Osobny dokument dotyczy kosztów związanych z mieszkaniem. Należy więc przedstawić poszczególne pozycje z ostatnim rozliczeniem kosztów włącznie. Jeżeli wśród domowników jest osoba-płatnik alimentów, także ten fakt musi być w podaniu należyście udokumentowany.

W ubiegłym roku co miesiąc występowało u nas o zasiłek mieszkaniowy ok. 170 tys. osób, w tym roku z powodu inflacji i coraz większej drożyzny liczba ta będzie, jak przewidują analitycy, o wiele wyższa. Także dlatego, że przynawane od 1 stycznia br. zasiłki są wyższe, aniżeli te w 2021 roku. No i dosięgnie na nie więcej potrzebujących. ▲

WEEKENDOWY SERWIS HOKEJA

To był czarny weekend dla reprezentantów naszego regionu. Drugą z rzędu porażkę zanotowali w niedzielę hokeiści Trzyńca, którzy w Werk Arenie nie sprościli Indianom z Pilzna, przegrywając 0:1. Podopieczni trenera Václava Varadi pozostają na fotelu lidera Tipsport Ekstraligi, przewaga nad drugim w tabeli Hradcem Kralowej zmalała jednak do trzech punktów – zespół Mountfieldu pokonał bowiem Witkowiec 3:0. Nasze zespoły w Chance Lidze (I liga) walczą z kolei o uratowanie bytu. Wczoraj, po zamknięciu numeru, Frydek-Mistek podejmował Benátky n. Jizerą, beznadziejnie dysponowany Hawierzów zagrał z Kolinem.

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC –

PILZNO 0:1

Tercje: 0:0, 0:1, 0:0. **Bramka i asysta:** 30. Thorell (Blomstrand, Bulif). **Trzyńciec:** Kacel – Marinčin, Doudera, Kundrátek, Musil, Adámek, Zahradníček, Jaroměřský – Růžička, Vrána, Daňo – O. Kovařík, Roman, Chmielewski – Kofroň, Marcinko, Nestražil – Dravecký, Szturc, Hrehorčák.

Niedzielny mecz miał uroczystą oprawę. Przed rozpoczęciem spotkania z Pilzmem wódcarze Trzyńca udekorowali napastnika Martina Růžičkę, nowego króla punktacji kanadyjskiej w historii klubu.

Stalownicy, bez kontuzjowanych napastników Erika Hrní i Michala Kovaříka, rozegrali w Werk Arenie pechowe spotkanie. Mieli więcej z gry, wypracowali sobie również kilka stuprocentowych okazji, zabrakło im jednak zimnej krwi w końcówce. A kiedy już zespół Václava Varadi wpakował gumę za plecy pilzneńskiego bramkarza, do pełni szczęścia i dogrywki zabrakło... jednej sekundy. Gol Kundrátko w desperackiej power play zwerifikował bowiem na niekorzyść Trzyńca sędzia techniczny, który stwierdził, że bramka została zdobyta po syrenie końcowej.

– Zabrakło nam większej agresywności pod bramką rywala. Bez strzelonych goli nie można marzyć o zwycięstwie – skomentował spotkanie Marek Zadina, drugi trener HC Stalownicy Trzyńciec. Zadina miał na myśli m.in. „setkę” Arona Chmielewskiego i Romana Szturca, w nerwowej przepychance (patrz zdjęcie) przegrali z konsekwentnie sprzątającymi polem bramkowe obrońcami Pilzna, a także wyśmienitą okazję Milana Doudera w trzeciej tercji. Trzyńciecki „Iron Man”, który w tym sezonie nie opuścił ani jednego spotkania w ekstralidze, nie znalazł szczeliny pomiędzy parkanami Paláta.

Ekstraligowa karuzela kręci się dalej. Już dziś Stalownicy zaprezentują się w Litwinowie, w piątek podejmują w Werk Arenie ekipę Sparty Praga.



• Aron Chmielewski z Romanem Szturcem pod bramką Pilzna. Takich momentów było w meczu sporo. Fot. ZENON KISZA

HRADEC KR. –

WITKOWICE 3:0

Tercje: 0:0, 1:0, 2:0. **Bramki i asysty:** 27. Pilaf (Koukal), 52. Nedomlel (Oksanen, Smoleňák), 57. Oksanen (Scherbak). **Witkowiec:** Dolejš – Solowjew, R. Polák, Plášil, Stehlík, Koch, L. Kovář – L. Krenželok, J. Hruška, Lakatoš – R. Bondra, Flick, M. Kalus – Lednický, Marosz, Lindberg – Bernovský, Chlán, Fridrich.

Ostrawianie nie zaskoczyli w niedzielę coraz lepiej grającego Mountfieldu, przegrywając po mekskiej walce 0:3. Kluczowe dla losów meczu były dwie sytuacje: stracona bramka Witkowiec w okresie własnej przewagi liczebnej oraz poprzeczka po strzale Marka Kalusa przy stanie 1:0.

– Gospodarze pokazali klasę, zwłaszcza w defensywie. Pod ich bramkę przebijaliśmy się z największym trudem, a kiedy już nadarzyła się dobra okazja, to trafialiśmy pechowo w słupek lub poprzeczkę – skomentował spotkanie główny szkoleniowiec Witkowiec, Miloš Holaň. **Lokaty:** 1. Trzyńciec 91, 2. Hradec Kralowej 88, 3. Pardubice 84, 4. Pilzno 72, 5. Witkowiec 67 pkt. W następnych kolejkach: Litwinów – Trzyńciec (dziś, 17.30), Trzyńciec – Sparta Praga (piątek, 17.00), Zlín – Witkowiec (piątek, 17.30).

Pięciu Stalowników w Pekinie

Już tylko trzy dni pozostały do rozpoczęcia Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Pekinie. Na czas olimpiady, która potrwa od 4 do 20 lutego, rozgrywki Tipsport Ekstraligi nie zostaną zatrzymane. To spora komplikacja m.in. dla Trzyńca, który straci aż pięciu zawodników podstawowego składu. W barwach reprezentacji RC zaprezentują się w Chinach obrońcy Tomáš Kundrátek i David Musil, w kadrze Słowacji zagrają aż trzej Stalownicy – obrońca Martin Marinčin oraz napastnicy Miloš Roman i Marko Daňo.

– Z jednej strony cieszę się, że będę mógł bronić barw narodowych na igrzyskach olimpijskich, z drugiej strony klub też jest dla mnie ważny, a więc to trochę taka dziwna sytuacja – stwierdził Marinčin, który tuż po niedzielnym meczu z Pilzmem spakował swój sprzęt i wyruszył do Bratysławy, podobnie jak pozostała dwójka słowackich hokeistów na usługach Stalowników Trzyńciec. – Do Pekinu odlatujemy we wtorek, a więc cały poniedziałek spędzimy w hotelu, odizolowani od reszty grupy. To warunek, który postawili organizatorzy – zdradził obrońca. Ostre restrykcje, izolacja w wiosce olimpijskiej, regularne testy PCR, to wszystko i wiele innych przykrych niespodzianek będzie motywem przewodnim nie tylko dla hokeistów uczestniczących w igrzyskach, ale wszystkich sportowców, dziennikarzy i osób towarzyszących.

Napastnik Miloš Roman liczy na atrakcyjny hokej, tym bardziej że Słowacy w fazie grupowej trafią m.in. na Szwecję i Finlandię. – Tempo będzie pewnie trochę wyższe, niż w ekstralidze. Jesteśmy zgraną i stosunkowo młodą drużyną. Stać nas na sprawienie niespodzianki w Pekinie – zadeklarował Roman.

Czeši, którzy w fazie grupowej zmierzają z Rosją, Szwajcarią i Danią, mogą liczyć na Davida Musila – jak zawsze przygotowanego do mekskiej gry w obronie. – Postawiliśmy na Musila, bo potrzebny nam właśnie grający bezpartończo zawodnik. David nie komplikuje nigdy spraw, w defensywie gra oszczędnie, ale skutecznie – skomentował trzyńciecki obrońca Filip Pešan, główny trener reprezentacji RC.



• Igrzyska ruszają 4 lutego, ale hokejowy turniej dopiero 9. 2. Fot. ARC

Hokejowy turniej w ramach igrzysk olimpijskich startuje 9 lutego. Czeši na pierwszy ogień zmierzają 9 lutego z Danią, a następnie zagrają ze Szwajcarią (11. 2.) i Rosją (12. 2.). Słowacy z kolei rozpoczną walkę w Pekinie 10 lutego z Finlandią, w drugim spotkaniu (11. 2.) zagrają ze Szwecją, a na zakończenie fazy grupowej (13. 2.) stoczą walkę z Łotwą.

Misja Rosja z Michniewiczem

Nie Fabio Cannavaro, Andrej Szewczenko, ani też Adam Nawałka. Nowym selekcjonerem piłkarskiej reprezentacji Polski został Czesław Michniewicz. Cezary Kulesza, prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej, przedstawił na wczorajszej konferencji prasowej argumenty przemawiające za byłym trenerem Legii Warszawa. Głos zabrał również nowy selekcjoner. Michniewicz przejmuje pęteczkę po Paulo Sousedzie, u progu marcowego barażowego spotkania z Rosją, stawką którego będzie przedłużenie szansy na grę w finałach mistrzostw świata w Katarze.

Janusz Bittmar

o wielu rozmowach, analizach i dłuższym zastanowieniu dokonałem wyboru, z którego jestem zadowolony i uważam za najlepszy z możliwych w obecnych warunkach. Trener Michniewicz przekonał mnie swoim konkretnym planem. Naszym głównym celem są mecze barażowe i, w co obaj wierzymy, awans na mistrzostwa świata w Katarze – stwierdził Kulesza. – W mediach pojawiały różne nazwiska. Najczęściej nazwisko Adama Nawałki. Adam ma swoje atuty, ale wybór padł na Czesława Michniewicza. Dla nas najważniejsza jest teraz misja Rosja – zaznaczył prezes PZPN.

Wielu członków sztabu szkoleniowego będzie się rekrutowało z okresu, kiedy Michniewicz prowadził reprezentację U21. – Wkrótce poznamy szczegóły. Na pewno będę się chciał spotkać jak najszybciej z piłkarzami. Zdaję sobie sprawę z tego, że dla wielu zawodników jestem nowym trenerem. Mamy 52 dni na przygotowanie do meczu barażowego z Rosją. To, wbrew pozorom, dużo czasu, żeby ustalić szczegóły – mówił na poniedziałkowej konferencji prasowej nowy selekcjoner Polski. – Dla mnie ważny jest głos wszystkich piłkarzy w kadrze. Na początku porozmawiam z Robertem Lewandowskim. Zapytam go, w jaki sposób chciałby,



• Czesław Michniewicz (z prawej) i Cezary Kulesza. Teraz czekamy na efekty tej współpracy. Fot. PZPN

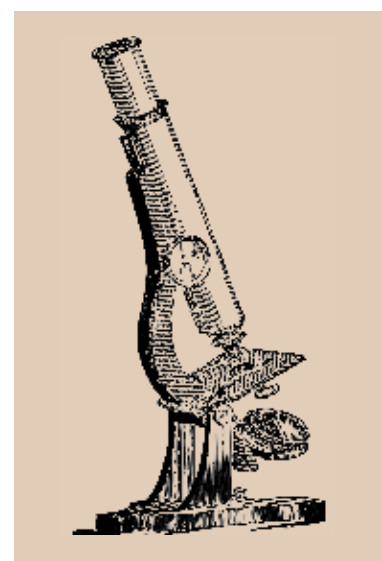
żeby reprezentacja grała. Przedstawię mu swój punkt widzenia, ale będę też uważnie słuchał jego opinii. Na tym też polega moja praca – podkreślił Michniewicz. – Wiem, jak funkcjonuje piłka. Liczy się wynik końcowy i wierzę, że spotkamy się w Katarze w finałach mistrzostw świata.

Poniedziałkowa konferencja prasowa była prowadzona w dosyć nerwowej atmosferze. Niektórzy dziennikarze wprost pytali nowego trenera o jego domniemane kontakty z piłkarską mafią. W obronie Michniewicza stanął prezes Kulesza, a po chwili większość kilku uczestniczących w spotka-

Mecz Rosja – Polska w barażach MŚ zaplanowano na 24 marca na stadionie w Łużnikach w Moskwie. W przypadku zwycięstwa Polacy zmierzają się tydzień później w kluczowym spotkaniu ze zwycięzcą parą Szwecja – Czechi. Ten pojedynek odbędzie się w Chorzowie.

ni dziennikarzy. Kulesza odparł wprost. – Nie jestem prokuratorem, a prezesem piłkarskiego Związku. Gdyby Czesław Michniewicz został prawomocnie skazany przez sąd, to nie siedzielibyśmy tu teraz wspólnie przy jednym stole.

RETROSKOP



Stanisław Marusarz, sportowiec, a w zasadzie renesansowy bohater, był główną postacią foto-zagadki z poprzedniego wydania Retroskopu.

Postać urodzonego w 1913 roku w Zakopanem polskiego skoczka narciarskiego, dwuboisty, alpejczyka, ale także legendarnego kuriera Armii Krajowej, zmotywowała czytelników „Głosu” do tego stopnia, że w mojej skrzynce e-mailowej zrobiło się w zeszłym tygodniu bardzo cicho. Wszystkie wasze odpowiedzi były poprawne i wszystkie listy zostały włączone do zabawy, w której można zdobyć voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Spor-

tisimo. To informacja dla tych z Was, którzy jesteście z nami po raz pierwszy. Rozstrzygnięcie odbywa się zaś raz na cztery tygodnie.

PYTANIE NR 90

Z okazji zakończonego w weekend wielkoszlemowego turnieju Australian Open bohaterem jubileuszowego 90. pytania jest zmarły w 2015 roku wybitny polski dziennikarz sportowy, znawca tenisa, dżentelmen mikrofonu i pióra, autor książek i scenariuszy filmowych. O tenisie, który był jego pasją życiową, mógł opowiadać godzinami, a jego relacje z najważniejszych meczów przeszły do historii polskiego dziennikarstwa sportowego.



Nawet nie potrafisz wyrazić słowami, jak pięknie się czuje po tym triumfie

Rafael Nadal,

hiszpański tenisista, po zwycięstwie w Australian Open; dla Hiszpana to 21. wielkoszlemowy tytuł w karierze

Odliczanie do startu

W najbliższy weekend wracają pierwszoligowe rozgrywki piłkarskie. O tym, kto wywalczy mistrzowski tytuł, które zespoły zagrają w pucharach, a które spakują walizki, zdecydowały wiosenne kolejki. Jak wypadły nasze zespoły w sprawdzianach generalnych? Banik Ostrawa przegrał ze Slavią Praga 2:4, piłkarze Karwiny pokonali w trakcie zgrupowania w Turcji ukraiński zespół Veres-Rivne 4:3. Najbliższe dni zostaną przeznaczone na konsolidację formy przed startem wiosennej rundy. Ostatnia w tabeli Karwina w sobotę w meczu 20. kolejki Fortuna Ligi zagra na wyjeździe ze Slavią Praga (15.00), Banik ruszy do boju w niedzielę na boisku Mladěj Bolesławi (15.00).

Kristiego Qose na 1:3 zdobyta z dystansu, a dokładniej z 30 metrów. Albańczyk, który zauważył, że bramkarz zasypia na 10. metrze, zdecydował się na techniczne uderzenie z dużej odległości. Dodajmy – celne i efektowne.

– To był typowy sparingowy festiwal strzelecki. W ofensywie zagrałiśmy bardzo poprawnie, gorzej było w grze defensywnej. Nasze błędy przełożyły się na trzy stracone bramki. W meczu ligowym takich błędów nie możemy popełniać – stwierdził Bohumil Pánek, trener MFK Karwina.

SLAVIA PRAGA – BANIK OSTRAWA

4:2

Do przerwy: 4:0. Bramki: 15. Ševčík, 20. Krmenčík, 31. Plavšić, 42. Lingr – 54. Klíma, 76. Ekpa. **Ostrawa:** Budínský – Ndefe (73. Ju-roška), Svozil, Chlumecký, Fleišman (83. Jaroň) – Buchta (46. Koncwoj), Kaloč (83. Pokorný), Budínský (46. Ekpa), Falta (73. Šin) – Klíma (73. Boula), Almási (46. Kuzmanović).

Z takim futbolem Banik będzie skazany na porażkę w każdym pierwszoligowym spotkaniu. – Slavia w pierwszej połowie zagrała fantastycznie, z kolei mój zespół popełniał trywialne błędy – skomentował niedzielne zawody w Edenie Ondřej Smetana, główny szkoleniowiec Banika Ostrawa. – Ten mecz obnażył nasze słabości, ale na całe szczęście mamy jeszcze tydzień czasu, żeby wyeliminować usterki. (jb)

OFERTA

PIŁKA RĘCZNA – STRABAG RAIL EKSTRALIGA: Banik Karwina – Zubrzy (jutro, 18.00). Najwyższa klasa rozgrywek w piłce ręcznej mężczyzn wraca po przerwie spowodowanej startem reprezentacji RC w mistrzostwach Europy na Słowacji i Węgry. Mistrzem Europy zostali Szwedzi, z kolei Banik Karwina chciałby zostać mistrzem RC. Plan minimum to śródligowe zwycięstwo z Zubrzy. W zespole wicelidera ekstraligi zabraknie już polskiego rozgrywającego Artura Urbańskiego, który wiosną spędzi na gościnnych występach w Hranicach. **LEKKA ATLETYKA – CZECH INDOOR GALA OSTRAWA:** w hali w Witkowiecach (czwartek, 16.45). Na liście startowej znajduje się m.in. złoty medalista igrzysk olimpijskich – grecki skoczek w dal Miltiadis Tentoglou, a także polski kulomiot Konrad Bukowiecki. (jb)



I znał się na rzeczy, bo skądinąd był przedwojennym mistrzem Polski juniorów w tenisie ziemnym.

Na odpowiedzi czekam do najbliższej niedzieli pod adresem e-mailowym: bittmar@glos.live. (jb)

Co Józef Pilch pisał do mieszkańców Zaolzia?

Mieszkańcy Zaolzia są wśród adresatów listów Józefa Pilcha, nieprzeciętnego samouka, bibliofila i historyka regionu rodem z Ustronia-Gojów. Te wyjątkowe pisma przez pryzmat jego korespondencji przedstawia w Czeskim Cieszynie w ramach Międzycyżni Regionalnego Uniwersytetu Regionalnego (MUR) dr Katarzyna Szkaradnik. Wykład zaplanowano na środę 2 lutego o godz. 17.00.

Jutrzejsze spotkanie w ramach

MUR-u, w klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie przy ul. Strzelniczej, zostanie poświęcone niezwykłemu humaniście i zasłużonemu badaczowi oraz popularyzatorowi dziejów ziemi cieszyńskiej. To właśnie Józef Pilch był współautorem słownika gwarowego Śląska Cieszyńskiego, autorem monografii „Polskie pierwodruki cieszyńskie”, a także haseł do Polskiego Słownika Biograficznego oraz ok. 200 przyczynków historycznych. Wielokrotnie był nagradzany w ogólnopol-

skich konkursach poświęconych wspomnieniom.

W 2021 r. ukazał się tom „W atmosferze ksiąg, gór i bliskich dusz. Wybór korespondencji Józefa Pilcha z lat 1936-1995”. Zawiera on 185 listów i kart pocztowych wybranych z ok. 3470 jednostek zachowanych w archiwum domowym. Pośród 74 osób, których korespondencja z Pilchem została tam zaprezentowana, znajdują się także mieszkańcy Zaolzia, gdyż łączyły go z tą ziemią liczne silne

więzi rodzinne i przyjacielskie.

Spotkanie zaplanowano w klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszynie przy ul. Strzelniczej. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc organizatorzy proszą o rezerwację pod adresem: mur.pzko@gmail.com lub pod nr tel. +420 705-114-048 (Ewa Sikora). (kfm)



• Katarzyna Szkaradnik w ramach wykładu MUR-u przybliży postać Józefa Pilcha. Fot. WITOLD KOZDROŃ

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA - ORŁOWA: Dom otwarty (2, godz. 18.00).
SCENA CZESKA - TRZYNICIE: Laska, sex a fiancák (2, godz. 19.00);
▲ **CZ. CIESZYN:** Laska, sex a fiancák (4, godz. 19.00).

CO W KINACH

TRZYNICIE - Kosmos: Śtastný nový rok 2 (1, godz. 17.30); Srdece na dlani (1, godz. 20.00); Přání Ježíškovi (2, godz. 17.30); C'mon C'mon (2, godz. 20.00); Mimořádná událost (3, godz. 17.30); Moonfall (3, godz. 20.00); **KARWINA - Centrum:** Srdece na dlani (1, godz. 17.30); 3, godz. 20.00); Zaułek koszarów (1, godz. 19.30); PAW Patrol (2, godz. 17.30); Śtastný nový rok 2 (2, godz. 19.30); Pogromcy duchów (3, godz. 17.30); C'mon C'mon (3, godz. 18.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Clifford. Wielki czerwony pies (1, 2, godz. 17.00); Zło nieistnie (1, godz. 18.00); Śtastný nový rok 2 (1, 2, godz. 19.30); Matki paralelne (2, godz. 18.00); Tři přání pro Popelku (3, godz. 17.00); Mimořádná událost (3, godz. 18.00); Moonfall (3, godz. 19.30); **CIESZYN - Piaś:** Chłopiec z chmur (2, 3, godz. 15.15); Powrót do tamtych dni (2, 3, godz. 17.30); Gierek (2, 3, godz. 19.45).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt, godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzã” – niedz, godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Zapraszamy na spotkanie MUR-u, które odbędzie się w środę 2. 2. o godz. 17.00 w klubie „Dziupla”. Katarzyna Szkaradnik mówić będzie „O bibliofilu i historyku regionu Józefie Pilchu przez pryzmat jego korespondencji”. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc prosimy o rezerwację na mur.pzko@gmail.com lub telefonicznie +420 705 114 048. Obowiązuje będą aktualne przepisy sanitarne.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza do udziału w imprezie Bookstart maluszki w wieku przedszkolnym z opiekunami w poniedziałek 7. 2. od godz. 9.00 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Tym razem spotkanie przebiegać będzie w atmosferze bajkowej pod tytułem „Snuj się snuj, bajeczko”. Wstęp bezpłatny, prosimy o potwierdzenie udziału pod nr. telefonu 558 849 501 lub e-mailowo polske@rka.cz. Warunki uczestnictwa w imprezie określają aktualne zasady wydane przez MZ RC.

▲ Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza do udziału w warsztatach Quillingu (technika z papieroplastyki, zwana też papierowym filigranem). Spotkanie w ramach klubu dyskusyjnego pod kierownictwem Wandy Witoszek odbędzie się we wtorek 8. 2. o godz. 9.00 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Prosimy o rezerwację biletów w cenie 30 kc pod nr. telefonu 558 849 501 lub e-mailowo polske@rka.cz. Warunki uczestnictwa w imprezie określają aktualne zasady wydane przez MZ RC.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie dnia 8. 2. o godz. 15.00.
PTM – Zapraszamy na kolejne

spotkanie członków i sympatyków PTM 4. 2. o godz. 16.00 do Konsulatu Generalnego RP, przy ul. Blahoslavovej 4 w Ostrawie na wieczór autorski. Swoje wiersze przedstawi Jerzy Kronhold. Prosimy o zgłoszenie udziału w tym spotkaniu. Swoje udział zgłaszajcie jak najszybciej, najlepiej formą pocztą elektroniczną pod adres ptmrc@atlas.cz lub SMS-em pod numer 603 744 575. Państwa zgłoszenie bardzo ułatwi organizatorom (konsulatowi i radzie) odpowiednie przygotowanie tej imprezy.

PTTS BŚ – Informuje, iż 8.2. – wtorkowe balowanie na Brandyse – Impreza odwołana! Proponujemy wycieczkę: Milíkov-Piřa – Jasienie – Kurajka – Nowina – Boconovice (około 10 km). Trasa prowadzi nieoznakowanymi drogami i ścieżkami. Mogą być trudniejsze, nieprzetarte odcinki – zabezpieczcie raki. Meta w restauracji U Maryny. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 8.20, przesiadka do autobusu w Bystrzycy o godz. 8.59. Prowadzi Tadeusz Farnik 776 046 326.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: do 25. 2. wystawy pt. „Jan Kubok, kierownik szkoły i wójt Końskie” oraz „Z Adamowej dżichty. O życiu i twórczości Adama Wawrośa”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.
CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: do 21. 2. wystawa pt. „Gustaw Morcinek. Z mojego Śląska Cieszyńskiego”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CO ZA OLZĄ

CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY, Galeria Ceglana, Dom Nar-

dowy, Rynek 12, Cieszyn: do 10. 2. wystawa prac malarsko-hafciarskich Agnieszki Pawlitko pt. „Cieszyńskie akcenty”. Czynna: po-pt, w godz. 8.00-16.00.
MUZEUUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIE-GO, Galeria Wystaw Czasowych, T. Regeera 6, Cieszyn: do 28. 2. wy-

stawa pt. „Upamiętnieni. Płasko-rzeźbione popiersia Jana Hermy”. Czynna: wtorek, czwartek, piątek, sobota i niedziela w godz. 10.00-14.00; środa w godz. 12.00-16.00.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: czynne codziennie w godz. 9.00-17.00.

ŻYCZENIA

W środę, 2 lutego 2022, obchodzi swój piękny jubileusz **pan PAWEŁ WAŁACH** z Nieborów
Z tej okazji życzymy Ci, byś mimo wieku był silny i zdrowy, by każdy dzień był dla Ciebie wyjątkowy. Miłość w Twej rodzinie zawsze była, radość z sukcesów artystycznych zawsze Ci towarzyszyła, z wnuków i prawnuków byś radości miał wiele, tego Ci życzę żona Zosia, córka Grażyna z rodziną, syn Leszek z żoną i przyjaciela. (kfm)

Na 80. urodziny

PAWŁA WAŁACHA

Przyszedł na świat na Gromnicie w wiosce zwanej Śmitowice. Że maluje znakomicie, o tym wszyscy dobrze wicie. Gronie, drzewionki i buki upamiętnia w imię Sztuki. Zdrowie, kolorowe życie! Sto lat Pawle, Kochamy Cię! Stowarzyszenie Artystów Plastyków SAP. (kfm)

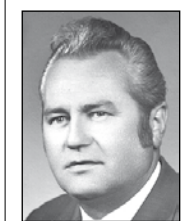
WSPOMNIENIA

I chociaż nie ma Cię między nami, to w sercach żyjesz stale z nami.
Dziś, 1 lutego, mija pierwsza rocznica śmierci naszego Drogiego

ANDRZEJA BURY z Kojkovic

Z miłością, smutkiem i szacunkiem wspominają żonę, syn i córka z rodzinami. (kfm)

WSPOMNIENIA



...nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...

Dnia 1 lutego 2022 minie 28. bolesna rocznica śmierci

śp. WŁADYSŁAWA NOWOKA z Ropicy

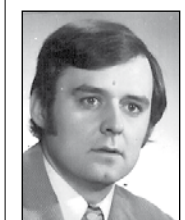
O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. (kfm)



Dnia 30 stycznia 2022 obchodziły 97. urodziny nasza Kochana

śp. ANZELMA SUCHANEK z Czeskiego Cieszyna-Mostów

zaś dnia 14 kwietnia minie 15. rocznica Jej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspomina mąż z rodziną. (kfm)



Jutro, 2 lutego 2022, minie 28. rocznica śmierci

śp. inż. TADEUSZA ŚLIWKI

który 6 maja obchodziłby 74 urodziny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. (kfm)

NEKROLOGI



Świętlane dni. Nie płakać, że minęły. Cieszyć się, że były.

L. DIII

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27 stycznia 2022 zmarł w wieku 53 lat nasz Ukochany

śp. MARIAN ROSZKA zamieszkały w Bystrzycy

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 1. 2. 2022 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy. W smutku pogrążona rodzina. (kfm)

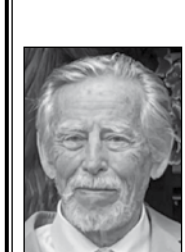
Umarzył wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci.

Wisława Szymborska

W czwartek, 27 stycznia 2022, opuścił nas nasz Przyjaciół

śp. MARIAN ROSZKA

Zatrzymajmy się, poświęćmy kilka chwil na wspomnienia... Pozostawił pustkę w naszych sercach, w naszym środowisku. Będzie nam Go bardzo brakowało, na każdym kroku coś nam Go będzie przypominało. Marian był Człowiekiem o wielkim sercu, pełen energii, kochający życie. Takim Go zapamiętajmy, zachowajmy Go w swym sercu i pamięci. Składamy wyrazy najgłębszego współczucia i wsparcia żonie i najbliższym. Zarząd MK PZKO w Bystrzycy. (kfm)



Odszedł cicho, bez słów pożegnania. Tak jakbyś nie chciał swym odejściem smucić. Tak jakbyś wierzyl w godzinę rozstania, że masz niebawem z dobrą wieścią wrócić.

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, iż z woli Wszechmogącego Boga, w piątek 28 stycznia 2022 roku, odszedł od nas w wieku 80 lat nasz Kochany Tatuś, Dziadek, Brat, Szwagier, Teść i Wujek

śp. inż. EMIL MACURA zamieszkały w Hawierzowie-Błędowicach.

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 2 lutego 2022 o godzinie 14.30 w kościele ewangelickim w Błędowicach. W smutku pogrążone córki Wanda i Halina z rodzinami. (kfm)

PROGRAM TV

WTOREK 1 LUTEGO

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Krok od nieba (s.) 10.00 Pierwsza republika (s.) 10.55 Weselne uśmiechy 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko, co lubię 14.30 Po Czechach 14.40 My, uczęszczający do szkoły (s.) 15.40 Krok od nieba (s.) 16.40 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Uhoři mají nabito (film) 21.50 Nieminne kłamstwa (s.) 23.05 Komisarz Moulin (s.) 0.25 AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowna planeta 9.20 Największe apokalipsy w dziejach 10.15 Największe bitwy czolgowie 11.05 Nie poddawaj się plus 11.30 Nie poddawaj się 12.00 1936: Nazistowskie olimpijskie marzenie 12.55 Tajemnice II wojny światowej 13.50 Królestwo natury 14.15 Sto cudów świata 15.10 Tajemnicza planeta 16.00 Polświatek policjantów 16.55 Samuraj w Watykanie 17.50 Bohumil Hrabal 18.05 Tuaregowie, władcy pustyni 19.00 Na hulajnodze 19.15 Magazyn chrześcijański 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Winnetou w Dolinie Sepów (film) 21.45 Specyfika czeskiego wędkarstwa 23.05 Lotnicze katastrofy 23.55 Wielka wojna ojczyźniana 0.50 Człowiek plus.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova 8.50 Ulica (s.) 9.50 Spece (s.) 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Krok za krokiem (s.) 12.45 Ogólniak (s.) 14.05 Mentalista (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Survivor Czechy i Słowacja (reality show) 22.50 Polica Chicago (s.) 23.45 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 1.35 Mentalista (s.).

PRIMA
6.15 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Nowy dzień 8.20 M.A.S.H. (s.) 8.55 Dream Team (reality show) 10.25 Jak zbudować marzenie 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Gliniarz i prokurator (s.) 13.35 Policia Hamburg (s.) 14.35 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szefie! 16.50 Wiadomości, sport, pogoda 17.50 Nowy dzień 8.30 Montana z lotu ptaka 9.25 Tajemnicza planeta 11.05 Kraina wina 11.35 Wojny światowe 12.25 Wielka wojna ojczyźniana 13.20 Alaska, nieskończona kraina 13.55 Natura bez granic 14.20 Wełtawa, nasza rzeka 14.35 Projekt Orwell 15.25 Na pływali z Václavem Pačesem 15.50 Kluczyk 16.20 Odkryte skarby 17.05 Specyfika czeskiego wędkarstwa 18.25 Tajemnice budowniczych piramid 19.15 Babel 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Afryka z lotu ptaka 21.00 Odkrywanie smaków z Gordonem Ramsayem 21.50 Klejnoty o zapachu benzyny 22.20 Jak fabryki zmieniły świat 23.15 Odkryte skarby 0.00 Biała królowa (s.)

ŚRODA 2 LUTEGO

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Krok od nieba (s.) 10.00 Kamera na szlaku 10.30 Obiekty w 11.00 13. komnata Jana Rejzka 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Kot to nie pies 14.40 Legendy telewizji 15.45 Krok od nieba (s.) 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Zandarmie humoreski (s.) 21.30 Hercule Poirot (s.) 22.20 Gwałt (film) 23.45 Maigret i minister (film) 1.15 Pr. dyskusyjny.

POLECAMY



• 1936: Nazistowskie olimpijskie marzenie
Wtorek 1 lutego, godz. 12.00
TVC 2



• Montana z lotu ptaka
Środa 2 lutego, godz. 8.30
TVC 2



• Projekt Orwell
Czwartek 3 lutego, godz. 9.25
TVC 2

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Montana z lotu ptaka 9.25 Tajemnicza planeta 10.15 Klejnoty chińskich pustkowi (s.) 11.05 Kraina wina 11.35 Wojny światowe 12.25 Wielka wojna ojczyźniana 13.20 Alaska, nieskończona kraina 13.55 Natura bez granic 14.20 Wełtawa, nasza rzeka 14.35 Projekt Orwell 15.25 Na pływali z Václavem Pačesem 15.50 Kluczyk 16.20 Odkryte skarby 17.05 Specyfika czeskiego wędkarstwa 18.25 Tajemnice budowniczych piramid 19.15 Babel 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Afryka z lotu ptaka 21.00 Odkrywanie smaków z Gordonem Ramsayem 21.50 Klejnoty o zapachu benzyny 22.20 Jak fabryki zmieniły świat 23.15 Odkryte skarby 0.00 Biała królowa (s.)

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Male miłości 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Krok za krokiem (s.) 12.45 Ogólniak (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Odnazna Pačesem 21.50 Kluczyk 22.00 Odkryte skarby 23.15 Odkryte skarby 0.00 Biała królowa (s.)

12.45 Ogólniak (s.) 14.05 Mentalista (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Zmieniły się żonami (reality show) 21.40 Male miłości 22.40 Policia Chicago (s.) 23.35 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 1.30 Mentalista (s.).

PRIMA
6.15 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Nowy dzień 8.10 M.A.S.H. (s.) 9.15 Słoneczna (s.) 10.30 7 przypadków Honzy Dedka 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Gliniarz i prokurator (s.) 13.35 Policia Hamburg (s.) 14.35 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szefie! 16.50 Policia w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 I. misja (s.) 21.35 Show Jana Krausa 23.55 Tak jest, szefie! 1.00 Policia w akcji.

CZWARTEK 3 LUTEGO

TVC 1
5.59 Studio 6 9.00 Krok od nieba (s.) 10.00 List do ciebie 11.05 Wszystko, co lubię 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Chłopaki w akcji 14.30 Śladami gwiazd 14.55 Zawodowcy (s.) 15.50 Krok od nieba (s.) 16.45 Wszystko, co lubię 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Pierwsza republika (s.) 21.00 Gejzer 21.30 Pr. dyskusyjny 22.30 Na tropie 22.55 Komisarz Montalbano (s.) 0.50 AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry 8.30 Świat zwierząt 9.25 Projekt Orwell 10.25 Tajemnice II wojny światowej 11.20 Jak fabryki zmieniły świat 12.10 Cudowna planeta 13.05 Błkinita planeta 13.55 Starożytny Egipt 14.25 Tajemnice Watykanu 15.20 Europa dziś 15.50 100 cudów świata 16.45 Odkrywanie smaków z Gordonem Ramsayem 17.30 Mobilizacja Lubořa Dobrośkiego 18.45 Auto Moto Świat 19.15 Przez ucho igielne 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Polświatek platnych morderców 21.00 W kamperze po Czechach 21.30 Kraina wina 22.00 Fauda (s.) 23.10 Wojny światowe 0.00 Queer.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Male miłości 10.55 Pościg 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Krok za krokiem (s.) 12.45 Ogólniak (s.) 15.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Odnazna Pačesem 21.50 Kluczyk 22.00 Odkryte skarby 23.15 Odkryte skarby 0.00 Biała królowa (s.)

PRIMA
6.15 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Nowy dzień 8.10 M.A.S.H. (s.) 9.15 I. misja (s.) 10.30 Show Jana Krausa 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Gliniarz i prokurator (s.) 13.35 Policia Hamburg (s.) 14.35 Agenci NCIS (s.) 15.40 Tak jest, szefie! 16.50 Policia w akcji 17.50 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.35 Incognito 22.40 Gafy (s.) 23.55 Tak jest, szefie!

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ



MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- duży ogród miejski z alejkami i ścieżkami spacerowymi
- Charles Greeley... (1872-1973) – amerykański astrofizyk i astronom
- brzeg kapelusza lub bezkolizyjne skrzyżowanie
- jakaś osoba nieujawniona przez mówiącego

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ABBOT

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- dwuspadowy z kominem
- anons o przesyłce
- część twarzy, w którą puka się niedowiarek
- legendarny Robin z lasu Sherwood

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

LOGOGRYF

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w województwie lubuskim, na Pojezierzu Łagowskim. W jego granicach znajduje się Figura Chrystusa Króla, która w latach 2010-2011 była najwyższym posągiem Chrystusa na świecie.

- czynność wchodzenia, przejścia do jakiegoś miejsca
- słomiany..., gdy jego żona sama na wczasach
- pakowana przed podróżą
- kakaowe ciastko nasączone ponczem, przełożone bitą śmietaną
- słynny stadion piłkarski na przedmieściach Londynu
- niejeden w zestawie kolejki elektrycznej
- zwyczaj krwawej zemsty spotykany dawniej na Korsyce i Sycylii
- wchodzą w skład włoszczyzny
- aromatyczna przyprawa roślinna do ciast i deserów
- chętnicy się smerf

Wyrazy trudne lub mniej znane: WENDETA

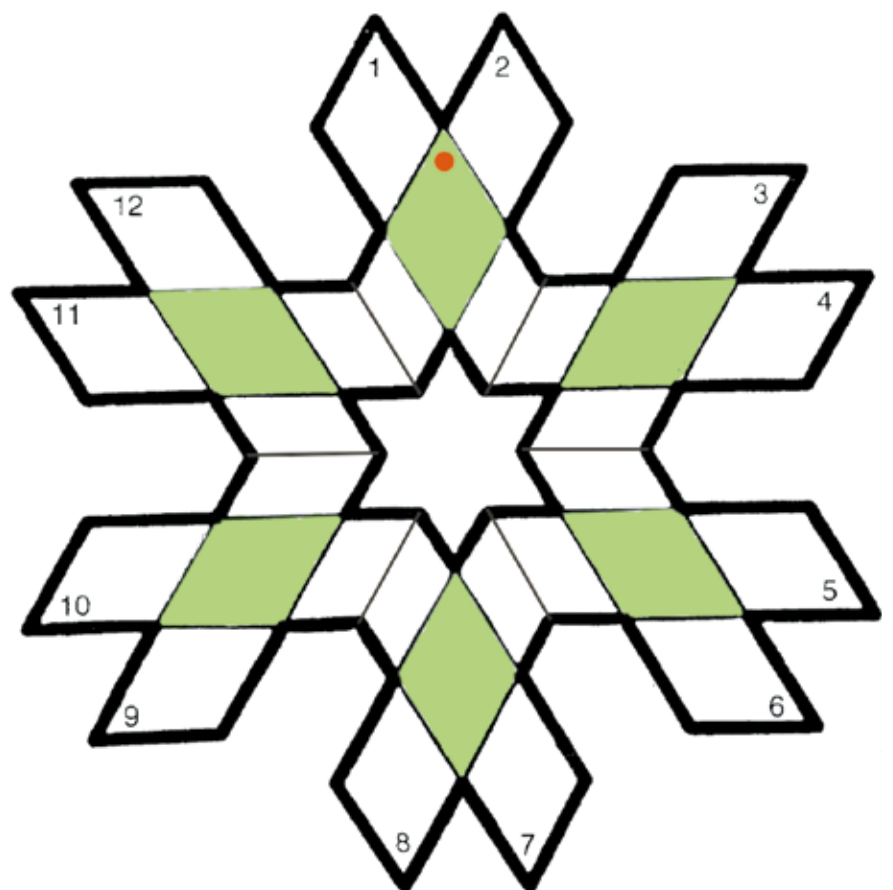
1	W								
2	W								
3	W								
4	W								
5	W								
6	W								
7	W								
8	W								
9	W								
10	W								

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest określenie wypraw, podróży, czasami za granicę.

- 4. miesięcznik polskiej mniejszości na Zaolziu
- 6. brała udział w rozbiorach Polski
- 8. pasta warzywna popularna na Bałkanach
- 10. gromada, do której należą ostrygi
- 12. dziabnąć, ugryźć, ukąsić
- 2. przewodzą impulsy do mózgu

Wyrazy trudne lub mniej znane: AJWAR



Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przesyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 11 lutego 2022 r. Nagrodę z 18 stycznia otrzymuje **Alina Motyka z Karwiny**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie logogryfu z 18 stycznia: LĘBORK

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 18 stycznia: 1. ZGON 2. GAWRA 3. ORION 4. NANA

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II

z 18 stycznia: 1. MEWA 2. ENTER 3. WELON 4. ARNI

Rozwiązanie logogryfu łukowego z 18 stycznia: UDRĘKI